ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ALFREDO MANTERO

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΖΟΡΚΑΣ

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κατοικοῦσα στὸ Γκούργεβο, μιὰ παληὰ ρουμανική πολίχνη, ποὺ, ὅπως λένε, τὴν ἔχτισαν οἱ Γενοβέζοι καὶ τῆς ἔδωσαν τόνομα «Σὰν Τζιόρτζιο».

Ἕνα δειλινό, ἀφοῦ ἐτελείωσα τὴ δουλειά μου, δὲν ἐπῆγα σὰν πάντα, στὸ τούρκικο καφενεδάκι, νὰ πιῶ τὸν καφέ μου, ἀλλὰ προτίμησα νὰ κάνω ἕναν μικρὸ περίπατο στὶς ὄχθες τοῦ Δούναβη. Πίσω μου ὁ ἥλιος ἔριχνε τὶς τελευταῖες ὁλοπόρφυρες ἀχτῖνες του. Ἀφοῦ περπάτησα κάμποση ὥρα, κάθησα νὰ ξεκουραστῶ σὲ μιὰ πέτρα, μαδῶντας ὅποιο λουλουδάκι ἔβρισκα γύρω μου.

Καθὼς ἔπαιζα ἔτσι, ἄξαφνα κάποιος θόρυβος ποὺ ἀντήχησε μέσ' ἀπ' τὶς καλαμιές, τράβηξε τὴν προσοχή μου Ἐντωσα τ' αὐτιά μου κ' ἀφογκράστηκα.

— Τί διάβολο νἆναι σκέφτηκα. Κανένας λῦκος ; Μὰ λῦκοι, αὐτὴν τὴν ἐποχὴ δὲν ὑπάρχουν ἐδῶ...

Σηκώθηκα νὰ φύγω. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὅμως πετάχτηκε ἄξαφνα μέσ' ἀπ' τὴ καλαμιὰ μιὰ ὥμορφη κοπέλλα καὶ μὲ πλησίασε. Κατάλαβα ἀμέσως ἀπό τὸ ντύσιμό της πὼς ἦταν Τσιγγάνα.

— Φοβήθηκες ; μοῦ εἶπε θαρρετά. Μὴ φεύγῃς, ἂς καθίσουμε λίγο μαζύ. Δός μου τὸ χέρι σου κ' ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ τὴ Μοῖρα σου...

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ νὰ τῆς ἀπαντήσω, μοῦ πῆρε τὸ χέρι, ἐνῶ συγχρόνως κάρφωνε τὰ μάτια της ἀπάνω στὰ δικά μου...

— Μὲ λένε Ζόρκα ! μοῦ εἶπε σὲ λίγο. Εἶμαι ἡ θυγατέρα τοῦ Ἀρχιτσιγγανου, ἀπ' τὸ Γιουσούκ.

— Ζόρκα ! Τί ὥμορφο ὄνομα ; τῆς εἶπα !

Γέλασε. Τὰ κατάλευκα δόντια της φάνησαν σὰ δυὸ σειρὲς ἀπὸ μαργαριτάρια, στεφανωμένες ἀπὸ δυὸ ὁλοπόρφυρα χείλη. Δυὸ σπιθοβόλα μάτια μὲ κυττοῦσαν μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας. Ποιὸς δὲν εἶδε τὰ μάτια τῶν Τσιγγάνων ; Μοιάζουν μὲ παράθυρα τῆς ψυχῆς, μὲ λάβα ἠφαιστείου, μὲ μυστήριο ἀνεξιχνίαστο, κ' ἔχουν βλέμμα ποὺ διαβάζει μὲς στὰ μάτια τοῦ ἄλλου τὰ περασμένα καὶ τὰ μέλλοντα.

***

Ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ βράδυ, δὲν ξαναπῆγα πειὰ στὸ τούρκικο καφενεδάκι. Μόλις τελείωνα τὴ δουλειά μου, τὴ συνειθισμένη ὥρα, τραβοῦσα γραμμὴ καὶ πήγαινα στὸ μέρος αὐτὸ τῆς ἀκροποταμιᾶς, ὅπου συναντοῦσα ἀπὸ τότε ταχτικὰ τὴ Ζόρκα. Μονάχα ὁ Δούναβις ἄκουγε τοὺς στεναγμούς μας καὶ τὰ φιλιὰ ποὺ ἀλλάζαμε.

Ντυμένη μὲ τὰ βασιλικά της φορέματα, μὲ διπλὲς σειρὲς φλουριῶν στὸ κεφάλι, πόσες φορὲς ἡ Ζόρκα χόρευψε γιὰ τὸ χατῆρι μου, τοὺς ἐθνικοὺς χορούς της, ἐκεῖ ὄξω στὴν ἀπόμερη ὄχθη τοῦ Δούναβη, κάτω ἀπ' τἀσημένιο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Μερικὲς βραδυὲς ἔφερνε μαζύ της κ' ἕνα μικρὸ μαχαῖρι, μὲ φιλντισένια λαβή. Βγάζοντάς το ἀπ' τὸν κόρφο της, μοῦλεγε :

— Ἀλλοίμονό σου ἂν μ' ἀπατήσῃς !...

Κι' ἀμέσως ρίχνονταν στὴν ἀγκαλιά μου, κολλῶντας τὰ χείλη της ἀχόρταγα πάνω στὰ δικά μου.

Ἕνα βράδυ ἡ Ζόρκα δὲν ἤρθε στὸ συνηθισμένο μας ραντεβοῦ. Ἤμουνα ἐρωτευμένος κι' ἀμέσως φαντάσθηκα χίλια-δυὸ πράγματα. Μοῦχε πῆ πὼς ὁ ἀγριάνθρωπος ὁ πατέρας της τὴν εἶχε ἀρραβωνιασμένη, χωρὶς ἐκείνη νὰ θέλῃ, μὲ τὸν Τζίρομα. Κι' ἡ σκέψη αὐτὴ μοῦ βασάνιζε τώρα τὸ μυαλό μου. Γιατὶ νὰ μήν ἔρθῃ ἡ Ζόρκα ; Ἴσως εἶχε ἀνακαλύψῃ ὁ ἀρραβωνιαστικός της τὶς σχέσεις μας;

Ἐγὼ τὸν γνώριζα τὸν Τζίρομα. Τὸν εἶχα ἰδῆ πολλὲς φορὲς ποὺ ἐρχόταν στὸ Γκούργεβο, πουλῶντας μύλους καὶ χαβάνια. Μιὰ μέρα μάλιστα μοῦ φάνηκε πὼς μὲ κυττοῦσε προσεχτικὰ ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια. Τὸν συγώδευε πάντα μιὰ μικρὴ Τσιγγανοποῦλα, ἡ ὁποία ἀπεναντίας μὲ κυττοῦσε μὲ συμπάθεια. Ὁ Τζίρομα ἦταν ἕνας ψηλὸς κρεμανταλᾶς, μὲ μάτια κατάμαυρα, σκεπασμένα μὲ δασύτριχα φρύδια. Φοροῦσε πάντα ἕνα πράσινο βελουδένιο σακάκι μὲ χρυσᾶ κουμπιά. Ἡ μικρὴ Τσιγγανοποῦλα, ποὺσερνε πάντα μαζύ του, ἤρθε κρυφὰ μιὰ μέρα καὶ μοῦ ἄφησε στὸ σπίτι μου ἕνα σημείωμα μὲ λίγες γραμμές :

—«*Προφυλάξου ἀπὸ τὸν Τζίρομα, Ἄσσα*».

Καθὼς περίμενα, χωρὶς ἐλπίδα, μὲ τὸ κεφάλι χωμένο ἀνάμεσα στὶς παλάμες μου, ἄξαφνα ἕνα χέρι ἀκούμπησε πάνω στὸν ὦμο μου. Ἐνάχτηκα μὲ χαρὰ ἐνῶ ἀπ' τὰ χείλη μου ξέφυγε μιὰ κραυγή :

—Ζόρκα !..

Γύρισα καὶ εἶδα πὼς εἶχα γελαστεῖ. Ἦταν ἡ μικρὴ Τσιγγανοποῦλα, ἡ Ἄσσα, ποὺχε φτάσει λαχανιασμένη.

—Φύγε, φύγε γρήγορα ! μοῦ εἶπε ! Φύγε !..

Προτοῦ ὅμως ἀκόμα συνέλθω εἶδα νὰ ξεπροβάλλῃ μές' ἀπ' τὶς καλαμιὲς ἕνας ὄμιλος ἀτσιγγάνων, ποὺ κρατοῦσαν στὰ χέρια τους ἀστραφερὰ μαχαίρια. Μᾶς περικύκλωσαν καὶ μᾶς ἔδεσαν σφιχτά, μπράτσο μὲ μπράτσο, μαζὺ μὲ τὴν Ἄσσα. Σὲ λίγο βρισκόμουνα στὴν κατασκήνωσι τοῦ τσιγγάνικου καραβανιοῦ, μπροστὰ στὸν Ἀρχιτσίγγανο, τὸν πατέρα τῆς Ζόρκας. Ὁ Τζίρομα, πλάϊ στὸν ἀρχηγό, μὲ κυττοῦσε μὲ μάτια γεμᾶτα μῖσος. Γύρισα τὸ βλέμμα τριγύρω, προσπαθῶντας νὰ ἰδῶ πουθενὰ τὴ Ζόρκα. Κι' ὁ πατέρας της, σὰν νὰ τὸ κατάλαβε, μοῦ εἶπε εἰρωνικά :

—Εἶνε περιττὸ νὰ ψάχνῃς νὰ τὴν βρῇς. Βγάλτο ἀπ' τὸ νοῦ σου, δὲν θὰ τὴν ξαναϊδῇς πειά !..

Καὶ γυρίζοντας στὸν Τζίρομα τοῦ εἶπε μὲ περηφάνεια :

—Ἔ, Τζίρομα. Πάρτον, στὸν παραδίδω !... κ' ἔφυγε πρὸς τὴ σκηνή του, μὲ ἀργὸ καὶ σταθερὸ βῆμα. Ἕνα δάκρυ μοῦ φάνηκε πὼς κύλισε στό πρόσωπό του.

Τότε ὁ Τζίρομα, χτυπῶντας τὸ χέρι του στὸν ὦμο μου, μοῦ εἶπε :

—Ἐγκλημάτισες ! Ἀγάπησες μιὰ Τσιγγάνα, τὴν κόρη τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, θὰ τιμωρηθῇς σκληρὰ γι' αὐτό !

Καὶ σ' ἕνα του νεῦμα τέσσερες ἀτσίγγανοι μ' ἄρπαξαν ἀγριεμένοι καὶ μὲ πέταξαν πάνω σὲ μερικὰ ξύλα, σιμὰ σὲ μιὰ σκηνή.

Δὲν πέρασε ὅμως πολλὴ ὥρα καὶ μ' ἔκαμαν νὰ τιναχτῶ μερικὰ πατήματα ποὺ τἄκουσα στὸν ὕπνο μου νὰ διευθύνωνται πρὸς τὸ μέρος μου. Ἀνασήκωσα τὸ κεφάλι μου κ' ἐγούρλωσα τὰ μάτια μου, προσπαθῶντας νὰ διακρίνω τὴ σκιὰ ποὺ πλησίαζε. Ἦταν ἡ Ζόρκα. Ἔσκυψε στ' αὐτί μου καὶ μοῦ εἶπε μὲ τρεμάμενη φωνή, δίνοντάς μου ἕνα μαχαῖρι :

— Νά, πᾶρτο καὶ σήκω φῦγε ! Φρόντισε ν' ἀμυνθῇς μ' αὐτὸ !...

Τὸ πῆρα στὸ χέρι μου καὶ τ' ἀνεγνώρισα. Ἦταν τὸ ἴδιο ἐκεῖνο μαχαῖρι, μὲ τὸ ὁποῖο μ' εἶχε ἀναγκάσει ἄλλοτε στὴν ἐρημικὴ φωλίτσα μας, νὰ τῆς ὁρκισθῶ αἰωνία ἀγάπη. Οἱ φύλακες ξύπνησαν καὶ μᾶς κυττοῦσαν σὰν ἀποσβολωμένοι, μὴ τολμῶντας νὰ κινηθοῦν μπρὸς στὴ θυγατέρα τ' Ἀρχηγοῦ τους.

Σηκώθηκα κι' ἀκολουθῶντας τὴν Ζόρκα φύγαμε, στὴν ἀρχὴ σιγοπερπατῶντας κ' ὕστερα μὲ πολὺ γοργὸ βῆμα. Περπατούσαμε μέσ' στὴ σκοτεινιασμένη νύχτα, ἐνῶ γύρω μας μουρμούριζαν τὰ νερὰ τοῦ Δούναβη.

Μὰ σὲ λίγο μᾶς ἔφτασε ὁ Τζίρομα. Οἱ φύλακες τὸν εἶχαν εἰδοποιήσει καὶ μᾶς πῆρε τὸ κατόπι. Ἡ Ζόρκα γονάτισε μπροστά του καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ μ' ἀφήσῃ ἐλεύθερο. Ὕστερα γυρίζοντας σὲ μένα μοῦ εἶπε :

— Φύλαξε γι' ἀνάμνηση τὸ μαχαῖρι ποὺ σοῦδωσα. Θὰ σοῦ φέρνῃ εὐτυχία πάντα στὴ ζωή σου !

Κ' ἔφυγαν. Σὰν νἄχαν κοπῇ μὲ σπαθὶ τὰ γόνατά μου ἀπ' τὸν τρόμο καὶ τὴν συγκίνησι δὲν μπόρεσα νὰ προχωρήσω. Ἔννοιωθα κάτι ποὺ μὲ τραβοῦσε νὰ γυρίσω.

Κι' ἔκανα πράγματι νὰ γυρίσω μὰ σὲ λίγο εἶδα ὅτι δὲν μποροῦσα πειὰ νὰ προχωρήσω πρὸς τὸ μέρος τοῦ Τσιγγάνικου καραβανιοῦ. Σὲ λίγο, ἐκεῖ ποὺ ἤμουν ξαπλωμένος, κάτω ἀπὸ τὴν κουφάλα ἑνὸς γέρικου δένδρου, ἄκουσα πάλι νὰ παίζουν τὰ Τσιγγάνικα βιολιά. Μὰ τὴ φορὰ αὐτὴ ὁ ἦχος τους δὲν ἦταν μελωδικὸς ἀλλὰ θλιβερὸς καὶ ἄγριος. Ἔμοιαζε μὲ μοιρολόϊ.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔμαθα ἀπὸ τὴν Ἄσσα τὸ θλιβερὸ ἄγγελμα : Ἐκείνη τὴ νύχτα ὁ Ἀρχιτσίγγανος ἔσφαξε τὴν θυγατέρα του, ἐπειδὴ πρόδωσε τὸν ἀρραβωνιαστικό της !

Κι' ἀπὸ τότε, ὅποτε ἀκούω τσιγγάνικα βιολιά, ξεσχίζεται ἡ ματωμένη μου καρδιά...

Alfredo Mantero

... Πόσες φορὲς δὲν χόρεψε τοὺς ξωτικοὺς χορούς της !..

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Ὁ ΕΞΥΠΝΟΣ ΒΑΣΙΛΗΑΣ

Ὁ βασιλεὺς Φρεδερῖκος Β' τῆς Πρωσσίας, μιὰ μέρα ἄκουσε ἔξω ἀπὸ τὰ Ἀνάκτορά του μιὰ διαβολεμένη ὀχλαγωγία. Ἐκάλεσε, τότε, τὸν ἀξιωματικὸ τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τὸν ἐρώτησε σὲ τὶ ὀφείλετο ὅλος αὐτὸς ὁ θόρυβος. Ὁ ἀξιωματικὸς ἔσπευσε νὰ πάῃ νὰ δῇ τί συμβαίνει, καὶ σὲ λίγο ξαναγύρισε στὸ γραφεῖο τοῦ βασιλέως.

— Κάποιος ἀναρχικός, τοῦ εἶπε, ἐκάρφωσε μιὰ πινακίδα μὲ διάφορες ὑβριστικὲς φράσεις ἐναντίον τῆς Μεγαλειότητός σας. Κι' ἐπειδὴ ἡ πινακὶς εἶνε κρεμασμένη ψηλά, ὁ κόσμος ἔχει μαζευθεῖ ἀπὸ κάτω γιὰ νὰ τὴν διαβάσῃ... Σὲ λίγο ὅμως ἡ φρουρὰ θὰ διαλύσῃ μὲ τοὺς ὑποκοπάνους ὅλο αὐτὸ τὸ πλῆθος τῶν περιέργων.

— Ὄχι ! ἐφώναξε τότε ὁ ἔξυπνος βασιλεύς. Διατάξατε τὴν φρουρὰ νὰ μὴ ἐπέμβῃ διόλου... Καὶ πηγαίνετε ἀμέσως νὰ κρεμάσετε τὴν πινακίδα χαμηλά...

Ὁ ἀξιωματικός, κατάπληκτος ὑπήκουσε.

Καὶ σὲ λίγο οἱ περίεργοι διελύθησαν μόνοι των, σχολιάζοντες ὄχι τὸ περιεχόμενον τῆς πινακίδος ἀλλὰ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ βασιλέως των.